herpy

SALAMANDRE

## Black-spotted Stout Newt

# *Pachytriton brevipes*

*Pachytriton brevipes* er en kraftig, glathudet og helt vandlevende salamander på 14-19 cm fra klare, kølige og hurtigt strømmende bjergbække i det sydøstlige Kina. Den er medium til mørkebrun med mange sorte pletter og en bred, årelignende hale. Den er territorial og aggressiv og kræver køligt, iltrigt vand.

Familie: Salamandridae  Udgivet 16. november 2026  **Mild hudgift**

### SPECIFIKATIONER

#### DYRET

| | |
|---|---|
| Voksenstørrelse | **14-19 cm**<br>total længde inkl. hale |
| Levetid | **9-15 år** |
| Aktiv | **Skumring og nat** |
| Levevis | **Akvatisk** |
| Biotop | **Bjergskov og vådområde** |
| Hudgift | **Mild**<br>Vask hænderne efter kontakt, og hold fingrene fra øjne og mund |
| Sværhedsgrad | **Øvet** |

#### PASNING

| | |
|---|---|
| Min. terrarie | **60 × 30 × 35 cm**<br>L × B × H til 2 voksne dyr |
| Temperatur, dag | **14-18 °C** |
| Temperatur, nat | **12-16 °C** |
| Luftfugtighed | **70-90 %** |
| Vand | **Akvaterrarie**<br>dybde 20-25 cm |
| Vandtemperatur | **14-18 °C** |
| UVB | **Ikke nødvendig** |
| Kost | **Insekter, hvirveldyr og orme/snegle** |
| Holdes | **Enkeltvis eller i gruppe** |

#### AVL

| | |
|---|---|
| Formering | **Æglæggende** |
| Udvikling | **Larver i vand** |
| Æglægning | **I vand** |
| Æg pr. sæson | **40** |
| Larvetid | **80-110 dage**<br>fra klækning til metamorfose |
| Larvefoder | **Små vanddyr (dafnier, myggelarver)** |
| Yngelpleje | **Vogter æggene** |

#### BESKYTTELSE OG PAPIRER

| | |
|---|---|
| CITES | **Ikke omfattet** |
| EU-bilag | **Ikke omfattet** |
| IUCN | **Ikke truet (LC)** |

Ikke omfattet af CITES eller EU's bilag A-D, og arten står ikke på listen over forbudte dyr (BEK nr. 1261/2015). Salamandre er omfattet af EU's dyresundhedsregler på grund af Bsal: tjek de aktuelle regler hos Fødevarestyrelsen før køb, salg og import.

## Om arten

*Pachytriton brevipes* er en stor og kraftigt bygget vandsalamander. Voksne dyr måler 14-19 cm inklusive hale, de fleste 15-18 cm. Kroppen er tyk og huden glat, uden de vorter, som de fleste andre vandsalamandre har. Hovedet er stort og fladt med tydelige læbefolder, der giver munden et fiskeagtigt gab, benene er korte og tæerne stubbede, og halen er bred, sammentrykt fra siden og afrundet i spidsen som en åre. Dyret trækker vejret både med lunger og gennem huden.

Ryg, hoved og hale er medium til mørkechokoladebrune og dækket af mange sorte pletter. Bugens farve varierer meget, fra spættet til lysebrun, gul eller orange i pletter og op til helt sort. Hannerne i yngletilstand kan få hvide til blåhvide pletter på halen, men de er mindre tydelige end hos de nærmeste slægtninge i slægten.

Slægten *Pachytriton* rummer i dag over ti beskrevne arter, og flere er først beskrevet inden for de seneste år. Handelsdyr er derfor ofte bestemt forkert, og dyr solgt som *P. brevipes* kan høre til andre arter. I handlen forveksles slægten også med *Cynops*, men dens arter er langt mere aggressive og lever udelukkende i vand. Levealderen er ikke dokumenteret for arten. Et dyr af slægten har levet mindst 9 år i fangenskab; boksens øvre grænse på 15 år er lånt fra *Paramesotriton hongkongensis*.

Hudgiften er ikke undersøgt hos *P. brevipes*. Nære slægtninge i familien har et mildt giftigt hudsekret, og arten behandles derfor på samme måde: vask hænder før og efter al kontakt, og hold fingrene fra øjne og mund.

## Udbredelse og levested

*Pachytriton brevipes* lever i det sydøstlige Kina. De fleste registrerede fund kommer fra provinsen Fujian, og derudover er arten fundet i Zhejiang, Jiangxi og Guangdong, og der findes enkelte fund fra Anhui. Genetisk undersøgte dyr stammer fra bjergene Wuyi i Fujian og Junfeng i Jiangxi. Flere af de øvrige fund kan dække nært beslægtede arter, fordi artsgrænserne i slægten har været uklare.

Arten er ikke vurderet som truet, men udbredelsen skrumper, formentlig på grund af forurening og tab af levested.

> **Oprindelig udbredelse:** Kina.

### LEVESTED

Levestedet er klare, hurtigt strømmende og iltrige bjergbække med køligt og næringsfattigt vand. Fødeemner er sparsomme i den slags vand, og dyrene klarer sig ved at holde territorier og forsvare dem mod artsfæller. Arten er næsten udelukkende vandlevende og forlader kun vandet, hvis den bliver mobbet af et mere aggressivt dyr.

Den er et rovdyr, der æder orme, insekter og små fisk, og den tager føden ved at suge den ind med en hurtig bevægelse af munden.

## Pasning

### TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Pachytriton brevipes*, og meget af det, der er skrevet om slægten, bygger på handelsdyr, hvis art ikke er sikker. Arten lever i klare, kølige og iltrige bjergbække i det sydøstlige Kina. *Paramesotriton hongkongensis* lever i lignende bække længere mod syd og stiller de samme krav til vandet.

*P. brevipes* holdes i et rent akvarium med dybt, køligt og iltrigt vand. Vandet skal mindst dække dyrene helt, og dybere er bedre for helbredet: 20-25 cm i et akvarium på 60 × 30 × 35 cm er et godt mål for to dyr. Regn med mindst 20-40 liter pr. dyr og et godt filter. Hold akvariet køligt, uden direkte sol, og opvarm ikke med lamper.

Bunden dækkes af fint sand eller grus, der er for stort til at kunne sluges; dyrene er ivrige ædere og kan suge underlaget ind sammen med føden. Der skal være mindst ét skjul til hvert dyr, og flere synsbarrierer giver dyrene steder at trække sig tilbage til, så der er færre sammenstød. Skjul kan være stykker af PVC-rør, lerpotter, dekorationer til akvarier og flade sten, der hviler på en anden sten. Giv en flydende platform eller flydende planter til sygnende eller svage dyr.

Låget skal sidde tæt: dyrene kan springe op af vandet med den kraftige hale, og selv om de sjældent klatrer, kan det ikke udelukkes. Et dyr, der konstant hviler ved vandoverfladen eller kommer op af vandet, har et problem og skal observeres nøje for sygdom eller mobning.

Dyrene holdes ikke sammen med andre arter. Fisk bliver lemlæstet eller ædt, og andre salamandre kan miste lemmer.

### TEMPERATUR

Vandet holdes under 18 °C, og kortvarigt tåles 21-24 °C; længere tid i varmt vand går ud over helbredet. En nedre grænse er ikke dokumenteret, og boksens 14-18 °C om dagen og 12-16 °C om natten er et skøn for et dyr fra kølige bjergbække. Om sommeren kan en køleventilator eller et køleaggregat være nødvendigt.

### LUFTFUGTIGHED OG SPRØJTNING

Luftfugtigheden spiller ingen rolle for et helt vandlevende dyr. I et lukket akvarium er den høj af sig selv; boksens 70-90 % er et skøn. Sørg for, at luften over vandet ikke bliver stående og varm.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

### VAND OG VANDKVALITET

Vandet skal være rent, iltrigt og i bevægelse. Et kraftigt filter (kassefilter, bundfilter eller indvendigt filter) er nødvendigt; svampefiltre og luftsten er mindre effektive og kræver hyppigere vandskift. Aktivt kul og ammoniakbindende harpiks kan bruges i filteret. Skift 10-20 % af vandet hver uge, uanset filter. Postevand behandles med vandbehandler mod klor, kloramin og tungmetaller, før det bruges.

Dyr fra bække er følsomme over for giftstoffer og svingninger i pH. Arten er hårdfør og tåler dårligt vand i en kort periode, men længere tid med dårlige forhold går ud over helbredet. Undgå sæbe, rengøringsmidler og håndcreme tæt på vandet.

### LYS OG UVB

UVB er ikke nødvendigt. Dyrene lever i skyggefulde bække, og lyset skal ikke være stærkt. Belysningen kan rettes efter eventuelle planter, og direkte sol undgås, fordi den varmer vandet.

Læs mere: Lys og UVB

### FODER

Dyrene er glubske og æder orme, insekter, frosne røde myggelarver, oksehjerte, fisk, tørfoder i piller og små mængder magert kød. Foderet suges ind, så emnerne skal have en størrelse, der er let at sluge, for større stykker kæmpes der om. Foderrester fjernes straks, så vandkvaliteten holder. Fodr så vidt muligt i hver sin ende af akvariet eller fra hånden, så dyrene ikke bider hinanden under fodringen.

### ADFÆRD OG HÅNDTERING

*Pachytriton brevipes* er territorial og aggressiv. I næringsfattige bække bliver føden knap, og dyrene forsvarer derfor et område mod artsfæller. Bid ses som krumme mærker i huden eller manglende lemmer og kan være dødelige, nogle gange for begge dyr. I et lille akvarium bør dyrene ikke holdes sammen. Arten kan holdes i små grupper, hvis hvert dyr har sit eget territorium (skjul), men aggression ses stadig ved fodring og tvister om pladsen. Når et nyt dyr kommer til, ændres hele indretningen, så alle dyr skal etablere et nyt territorium.

Et veletableret dyr bevæger sig rundt i akvariet uden at jage eller gemme sig. Taber et dyr sig, har gentagne bidsår eller hele tiden holder sig ved overfladen eller på land, kan det eneste svar være at flytte det til et eget akvarium.

Dyrene kommunikerer med lugtestoffer. Halevifte ses hele året hos begge køn og er ikke altid parringsadfærd; hannen vifter vildt, når han vil have en hun til at lægge mærke til sig, og begge køn vifter let, når de nærmer sig hinanden eller forstyrres. Let napning i halen fra en hun er harmløs, men vedvarende napning er aggression.

## Avl

### KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønsmodenhed er ikke dokumenteret for arten. Hannerne kan kendes, når de er i yngletilstand: kloakken er opsvulmet, og i opspændt tilstand kan 2 mm lange hårlignende papiller stikke frem fra den, og de har hvide pletter på den sidste tredjedel af halen. Uden for yngletilstand kendes kønnene nogenlunde sikkert på kloakåbningen, der er længere hos hannen, og på hovedet: hos hunner i god foderstand er hovedet højst lige så bredt som kroppen set ovenfra, mens hannernes hoveder er bredere i forhold til kroppen. Hannerne foretrækker meget runde hunner.

### PARRING

Parring og æglægning hos *P. brevipes* er ikke dokumenteret. Hos dyr, der i handlen er solgt som "*Pachytriton labiatus*" og formentlig er *Pachytriton granulosus* eller *Pachytriton inexpectatus*, nærmer hannen sig en rund hun og vifter kraftigt med halen mod hende, og begge køn kan skubbe til kloakken for at teste modtageligheden. Standser hunnen, stiller hannen sig foran hende og fortsætter at vifte; flygter hun, spærrer han vejen. Når hunnen står stille, går hannen væk med halen i snævrere og snævrere bølger, og hunnen følger efter, rører ved halen og napper i den. Så løfter han halen og afsætter sædpakken på underlaget, og hunnen samler den op med kloakken. En hun, der flygter, jages og angribes.

### ÆG OG LARVER

Opdræt i fangenskab er sjældent. Sædpakker er set hos arten, men æg er ikke dokumenteret. Hos de samme handelsdyr ("*P. labiatus*") er der registreret kuld på omkring 40 æg, som hunnen lægger på loftet i udgravede eller hulelignende skjul og bevogter aktivt under udviklingen; tallene i boksen (40 æg, hunnen vogter) er lånt derfra. For at få dyrene i yngletilstand holdes hannerne adskilt fra hunnerne under en vinterafkøling og sættes sammen igen i februar eller marts; det er den metode, der har givet enkelte resultater.

Aggressionen er størst i yngletiden. Et par får mange skjul og fodres i hver sin ende af akvariet eller fra hånden, så der ikke bides.

### METAMORFOSE

Klækketid og larveudvikling er ikke dokumenteret for *Pachytriton brevipes*. Larvetiden i boksen (80-110 dage) er lånt fra *Paramesotriton hongkongensis*. Larverne er rovdyr og får små vanddyr som dafnier og små myggelarver.

### OPDRÆT AF UNGER

Opdræt af unger er ikke dokumenteret for *Pachytriton brevipes*. Unger af arter, der lever i bække, har formentlig de samme grundkrav som de voksne: køligt, rent og iltrigt vand med vandbevægelse, skjul til hvert dyr og hyppige vandskift. Fodr i små portioner med foder, der passer til ungernes mund, og fjern foderrester med det samme. Det er en generel anbefaling og ikke viden om arten.

## Sundhed og typiske fejl

Typiske problemer og fejl:

- Dårlig vandkvalitet og for høj temperatur over længere tid. Dyr fra bække er følsomme over for giftstoffer, svingninger i pH og varme.
- Bidsår og tabte lemmer efter kampe mellem dyr. Flyt det svageste dyr til sit eget akvarium.
- Dyr fra handlen har ofte levet under dårlige forhold. De er hårdføre og tåler det i en periode, men længere tid med dårlige forhold skader helbredet.
- Udvendige parasitter: dyr fra handlen kan have mørkebrune, vandlevende mider mellem tæerne, i armhulerne, ved kloakken og langs den store åre bag forbenene. De er harmløse i få antal og kan fjernes med en pincet.
- Et dyr, der konstant ligger ved vandoverfladen eller kommer op på land, har et problem.
- Bsal (*Batrachochytrium salamandrivorans*) er en hudsvamp, der dræber mange europæiske salamandre. Mange østasiatiske salamandre kan bære smitten uden symptomer. Nye dyr holdes derfor i karantæne i flere uger, adskilt fra andre salamandre og padder, med egne redskaber og god håndhygiejne.

Opsøg en dyrlæge med forstand på padder, hvis dyret holder op med at æde, får sår, hævelser eller misfarvet hud.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

### Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.